

Rozhovor s Jiřím Tesařem, předsedou spolku Vize 70plus

V loňském podzimním čísle Valaška – vlastivědné revue jsme přinesli krátké ohlédnutí za výročním setkáním při příležitosti 80. výročí úspěšného přechodu partyzánského oddílu Jana Žižky na Moravu. Rekonstrukci části této cesty tehdy připravili pod vedením spolku Vize 70plus členové klubů vojenské historie. Zmíněný spolek však stojí i za mnoha dalšími akcemi v duchu „reenactmentu“ (jde o metodu ožívování historie prostřednictvím věrných rekonstrukcí událostí, prostředí, uniforem a každodenního života, která umožňuje účastníkům i divákům zažít minulost na vlastní kůži – pozn. autorky). O poslání a aktivitách spolku jsme si povídali s duší celého projektu – Jiřím Tesařem.

Pane Tesaři, kdy a proč vznikl spolek Vize 70plus?

Já mám takovou „diagnózu“, které říkám chorobná bádavost. Vždycky jsem s nadšením hledal neznámé nebo zapomenuté příběhy a natáčel jsem o tom televizní programy. Takto jsem zpracoval například příběh Štefánikovy hvězdárny na Tahiti, příběh Štefánikova ostrova Nové Slovensko, příběh československých kolonistů ve Francouzské Oceánii, po kterých na markézském ostrově Nuku Hiva zůstalo České údolí atd. Když jsem přestával s přibývajícím věkem pozorovat z okénka letadla a začal ho častěji vnímat z okna ložnice, co vidím? Hřeben Vizovických vrchů, které tvoří kulisy příběhu 1. čs. partyzánské brigády Jana Žižky. Doba Protektorátu Čechy a Morava a konec války bylo obdobím, ve kterém se projevilo to nejlepší, ale i to nejhorší, co v nás leželo. Byla to doba silných příběhů, které se ale staly časem předmětem výkladů a hodnocení podle toho, jaké „ismy“ nebo „anti-ismy“ právě duly a dují společnosti. Došlo to dnes tak daleko, že představitel významné paměťové instituce v televizním zpravodajství bez ostychu mluví o partyzánském boji jako o neštěstí... V době 70. výročí konce války jsme zkrátka došli k závěru, že by bylo dobré partyzánské téma nějak uchopit a nabídnout pro další roky nějakou vizi. A tak jsme založili spolek Vize 70plus. O partyzánech si lze číst v knihách, můžeme poslouchat záznamy vyprávění pamětníků, můžeme bádát v archivech atd. My jsme se vydali cestou zážitků na vlastní kůži.

Tyto zážitky připravuje spolek sám?

Vize 70plus má jen tři členy, proto fungujeme trochu jako „výzkumný ústav“ a bez široké sítě spolupracovníků bychom se vůbec neobešli. Do našich akcí na partyzánské téma podle skutečných historických událostí se proto aktivně zapojuje komunita reenactorů spojených v klubech vojenské historie u nás i na Slovensku. Ti umí představovat a zažít partyzány, ale i německé, sovětské, maďarské nebo rumunské vojáky. A také samozřejmě dobové civilisty. Že si na „vojáky“ rádi hrají hlavně kluci všech věků je pravda, ale válčí s námi i několik vyložených Amazonek. Když některou z nich potkáte v civilu,

U partyzánského srubu v lese Obora u Liptálu se starostou obce Liptál (Jiří Tesař první zleva) (Fotoarchiv Vize 70plus)

řeknete si: taková normální slečinka, ale pak ji uvidíte v dobovém oblečení jako partyzánku nebo radistku se zbraní v ruce, se kterou umí zacházet velmi obratně, takže nevěřte vlastním očím. Naše amazonky přitom umí několik armád z různých historických období, od napoleonských válek až po 2. světovou válku.

Většina našich akcí má navíc i diváky, takže intenzivní zážitek z boje, se střelbou a výbuchy, můžeme zprostředkovat i jim. A zážitek je to určitě mnohem výživnější než sledování filmu v televizi. Naším ideálem jsou akce se vším všudy, nejen samotným bojem, ale i jídlem, hudbou, zpěvy a někdy i tanci. [smích]

Na jaké období a události se zaměřujete především?

Věnujeme se hlavně partyzánské historii jihovýchodní Moravy – Beskydům, Javorníkům, Vizovickým a Hostýnským vrchům, ale působíme například i na Slovensku ve Sklabini, protože tato obec ležící kousek od Martina má úzký vztah k historii partyzánského oddílu Jana Žižky. Naši snahou je dělat tzv. living history akce, což jsou akce co nejvěrněji zobrazující historické události.

Můžete uvést konkrétní příklady akcí?

Příkladem dokonalé living history akce byla nedávná rekonstrukce přeštelky partyzánů s Němci, ke které došlo 11. ledna 1945 v 21:30 na okraji Pozdřehova. Scénář programu jsme vytvořili podle dochovaného německého telegrafického hlášení o události. Naše rekonstrukce se uskutečnila 11. ledna 2025 ve 21:30, tedy ve stejný čas, na stejném místě. Diváci sledovali scénu uprostřed sněhové vánice jen díky zábleskům střelby, světlicím a výbuchům, což na druhou stranu vytvořilo mimořádně autentickou atmosféru. Podle reakcí šlo o velmi silný zážitek.

Jiná obrovská akce s prvky living history k připomenutí přechodu partyzánského oddílu Jana Žižky ze Slovenska na Moravu ve dnech 22.–28. září 1944 proběhla u hotelu Vojvodík v Tisňavách u Velkých Karlovic 24. září 2022.

Naši asi největší akcí ale bylo v roce 2019 osvobození Velehradu a Salaše partyzány oddílu Chříby a rumunskými vojáky. Program měl řadu prvků living history včetně předání zajatého německého generála Rudé armádě.

Má Vaše činnost smysl pro dnešní dobu?

My doufáme, že to nějaký smysl má. [smích] Podle reakcí diváků na našich akcích to tak asi opravdu je.

Máte nějaké motto?

Ano: I minulost má budoucnost.

A co Vás čeká v nejbližší době?

Nedílnou, vlastně stěžejní součástí naší aktivity je vytváření videoprogramů z akcí. Na dokončení teď čeká program z akce Kladnatá, program Poslední cesta

■ Naše skupina v cíli pochodu na Ploštíně. Bylo nás tolik, kolik bylo členů partyzánského oddílu Ploština. (Fotoarchiv Vize 70plus)

■ ■ Naši partyzáni na Bukoryšce u Horní Bečvy při rekonstrukci přechodu oddílu ze Slovenska na Moravu (Fotoarchiv Vize 70plus)

■ ■ ■ Naše jednotka SS-Polizei Regimentu v historicky věrných uniformách (Fotoarchiv Vize 70plus)

■ ■ ■ ■ Naše skupina partyzánů, rumunských vojáků, německých vojáků, maďarských vojáků a vojáků RA při akci na kopci Barák u Vizovic. Na programu byla rekonstrukce bojů, které v tomto prostoru v květnu 1945 skutečně probíhaly. (Fotoarchiv Vize 70plus)

Jána Ušiaka a program z akce k osvobození obce Loučka na kopci Barák pod rozhlednou Doubrava. Hotová videa jsou pak k vidění na mém YouTube kanále „Jiří Tesař“.

V říjnu 2025 jsme uskutečnili velkou akci v prostoru Valašského okénka na Kotlově u Horní Bečvy. Nejbližší akce, na kterou bych Vaše čtenáře rád pozval, nás čeká 25. dubna 2026, kdy se vrátíme na Velehrad, abychom ho znovu osvobodili společně s partyzány oddílu Chříby a rumunskými vojáky. Doufáme, že se s Vámi někde uvidíme. Když ne přímo na akci, tak zvu alespoň ke sledování YouTube.

Každého čtenáře asi napadne otázka, kde na to všechno berete prostředky?

Je pravda, že partyzáni dnes nejsou dotačním favoritem. Činnost našeho spolku není zaměřena na výdělečnou činnost, protože podstatou je uspokojování zájmu členů a jeho příznivců, jak je to uvedeno ve stanovách spolku. Přestože je to záliba, nebo chcete-li koníček, stojí nemalé peníze. Největšími sponzory jsou samotní členové klubů vojenské historie, kteří se do našich akcí aktivně zapojují. Museli si pořídit zbraně, oblečení, najezdí mnoho kilometrů autem atd. Třeba jednotka SS-polizei regimentu si nechala ušít přesně ty uniformy, ve kterých zasahovali skuteční SS-mani proti partyzánům v našem kraji. O tom, kolik je to stálo, je lepší nahlas pro klid u nich doma nemluvit. Naštěstí se najdou i dárci, kteří nám pomáhají. Jsme také vděční obcím, které nám přispívají na akce pořádané na jejich katastru.

Kde se mohou čtenáři o Vašich chystaných akcích dozvědět?

To, co jsme už zrealizovali, mohou všichni vidět na YouTube, protože ze všech akcí vznikají videoprogramy. Na Facebooku máme skupinu Vize70plus, do které se mohou zájemci přihlásit. Pokud jde o pozvánky na další akce, využíváme především internet. Velmi dobrou spolupráci máme dlouhodobě s Českým rozhlasem Zlín, který zveřejňuje naše pozvánky a několikrát přinesl i reportáž z akce. Naopak televizní stanice působící v regionu projevují o partyzánské téma hluboký a upřímný nezájem.

Pane Tesaři, děkuji za rozhovor a přeji mnoho sil do dalších úspěšných akcí!

Já děkuji Vám a zvu všechny čtenáře na některou z našich příštích akcí. Kdo ji jednou zažije, pochopí, že historie není jen minulost – ale i přítomnost a inspirace pro budoucnost.

Ivana Spitzer Ostránská